

ความที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๔/๔๙๐

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง การรับรองร่างปญญา 3R กรุงเทพฯ ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากขยะพลาสติกโดยใช้หลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างปญญา 3R กรุงเทพฯ ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากขยะพลาสติกโดยใช้หลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียน และร่างคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๑๐๐
ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การรับรองร่างปญญา 3R กรุงเทพฯ ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากขยะพลาสติกโดยใช้หลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ เห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้าน 3R ของประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๔ ร่วมกับกระทรวงสิ่งแวดล้อม ประเทศญี่ปุ่น และศูนย์พัฒนาภูมิภาคแห่งสหประชาชาติ (United Nations Centre for Regional Development: UNCRD) โดยกำหนดจัดประชุมระหว่างวันที่ ๔ - ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เซารัตน์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะมีการพิจารณาและรับรอง (adoption) ปญญา 3R กรุงเทพฯ ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากขยะพลาสติกโดยใช้หลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากร่างปญญา 3R กรุงเทพฯ เป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ และความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากศูนย์พัฒนาภูมิภาคแห่งสหประชาชาติ (United Nations Centre for Regional Development: UNCRD) และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้าน 3R ของประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๙ (The Ninth Regional 3R Forum in Asia and the Pacific) มีกำหนดจัดการประชุมระหว่างวันที่ ๔ - ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงมีความเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ (Final agreed Text) ได้ปรับแก้ไขให้เหมาะสมตามความเห็นของกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสิ่งแวดล้อม ประเทศญี่ปุ่น และศูนย์พัฒนาภูมิภาคแห่งสหประชาชาติ ได้เห็นชอบร่วมกันแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ มีสารสำคัญดังนี้

๔.๑ ร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ด้านนโยบายร่วมกันของผู้แทนประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เพื่อส่งเสริมการนำหลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษจากขยะพลาสติก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้าน 3R ในประเทศไทย รวมทั้งเป็นการสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยในประเทศให้ครบวงจร ทันสมัย และเป็นไปตามหลักสากล ทั้งนี้ปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ เป็นปฏิญญาแบบสมัครใจและไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย

๔.๒ ตระหนักถึงสภาพแวดล้อมชายฝั่งและทะเลในฐานะที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาเกาะขนาดเล็ก รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของหลักการ 3R และเศรษฐกิจแบบหมุนเวียน ซึ่งภาคเอกชนธุรกิจและอุตสาหกรรมจะมีบทบาทที่สำคัญของการมีส่วนร่วมในการบูรณาการการดำเนินหลักการ 3R ของธุรกิจของตน เช่น การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรับผิดชอบต่อผู้ผลิต เป็นต้น เพื่อนำไปสู่ความท้าทายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

๔.๓ ยืนยันถึงความตั้งใจของแต่ละประเทศ ที่จะดำเนินการตามกรอบโปรแกรม ๑๐ ปีว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน และการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ ๑๒ (รูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) รวมถึงเป้าหมายที่สำคัญทั้งหมด ซึ่งต้องมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ครบวงจรตามกรอบสากลที่ตกลงกัน ในการลดการปล่อยของเสียสู่อากาศ น้ำ และดิน เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักการการป้องกัน การลด การรีไซเคิล และการนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อนำไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๔ บันทึกถึงความท้าทายของพลาสติกและมลพิษจากขยะพลาสติกที่เป็นประเด็นสำคัญทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลาสติกในทะเล กระแสน้ำ และมหาสมุทร ที่มีการพัดพาไหลข้ามประเทศ ดังนั้น จึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกประเทศ และเน้นย้ำถึงมลพิษจากขยะพลาสติกที่กลายเป็นปัญหาสำคัญในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก รวมถึงประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ซึ่งพลาสติกส่วนใหญ่ไม่ได้ย่อยสลายอย่างแท้จริง แต่แตกตัวออกเป็นอนุภาคขนาดเล็กจำนวนมากและยังคงอยู่เป็นร้อย ๆ ปี ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง

๔.๕ ร่วมกันพัฒนานโยบาย 3R ที่มีประสิทธิภาพ โปรแกรมต่างๆ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับของการรีไซเคิลพลาสติกในระบบเศรษฐกิจด้วยการเพิ่มโอกาสในการนำกลับมาใช้ซ้ำ และการป้องกันการรั่วไหลของขยะพลาสติกสู่สิ่งแวดล้อมชายฝั่งและทะเล สนับสนุนโครงการวิจัยและพัฒนาต่าง ๆ และใช้นวัตกรรมสำหรับรูปแบบธุรกิจใหม่และยั่งยืน ซึ่งจะส่งเสริมเศรษฐกิจแบบหมุนเวียนห่วงโซ่อุปทานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และทางเลือกในการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ย่อยสลายได้ การออกแบบผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ในขณะเดียวกันก็ต้องส่งเสริมพฤติกรรมของผู้บริโภคให้ใช้และซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศ มีหนังสือแจ้งความเห็นต่อร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อการจัดทำและสารัตถะโดยรวมของร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย ตลอดจนสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้แล้ว โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ในด้านรูปแบบและถ้อยคำเพื่อความเหมาะสมของร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ

๕.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในลักษณะของข้อผูกพันโดยสมัครใจ (voluntary commitment) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เพื่อป้องกันมลพิษจากขยะพลาสติก ด้วยการให้หลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียน และเป็นการจัดทำขึ้นร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรที่ไม่ใช่ระดับรัฐบาล ภาคเอกชน กลุ่มอุตสาหกรรม และภาควิชาชีพ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดในร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ที่มุ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่มีการลงนามในร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ดังนั้น ร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ดังกล่าวจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๓ ร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ดังนั้น หน่วยงานเจ้าของเรื่องจึงอาจพิจารณาเสนอร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ก่อนเข้าร่วมรับรองร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ดังกล่าวต่อไป

๕.๔ ร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ที่ส่งให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมายพิจารณา ยังคงเป็นร่างเบื้องต้น ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาและอาจมีการแก้ไขต่อไป หน่วยงานเจ้าของเรื่องจึงอาจพิจารณาเสนอร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ที่ได้มีการพิจารณาเห็นชอบร่วมกันแล้ว (Final agreed text) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา หรือในกรณีที่ไม่สามารถเสนอร่างปฏิญญาดังกล่าวที่เห็นชอบร่วมกันแล้วได้ทันที ก็อาจเสนอร่างฉบับล่าสุดเพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการต่อร่างเอกสารดังกล่าว โดยระบุในคำขอว่า หากมีการแก้ไขร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ในภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการแล้ว และไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบไว้ และไม่กระทบต่อผลประโยชน์ของไทย ก็ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบในภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่องการรับรองร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากขยะพลาสติกโดยใช้หลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบในหลักการต่อร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากขยะพลาสติกโดยใช้หลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียน

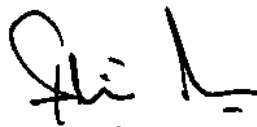
๖.๒ เห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ เสนอร่างปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากขยะพลาสติกโดยใช้หลักการ 3R และเศรษฐกิจหมุนเวียน ในการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้าน 3R ของประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๙ ระหว่างวันที่ ๔ - ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน กรุงเทพมหานคร

๖.๓ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในปฏิญญา 3R กรุงเทพฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทร. ๐ ๒๒๔๘ ๒๔๔๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๕๓๔๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ recycle99@gmail.com

